

MOST DO MULTIKULTURALNOG UČENJA I STVARANJA

Program višegeneracijskog učenja

Šivanje, heklanje, pletenje, vez, filcanje i rad s glinom

Sadržaj

1. Uvod	2
2. Cilj programa višegeneracijskog učenja	3
2.2. Očekivani utjecaj na seniore mentore	3
2.3. Očekivani utjecaj na djecu predškolske dobi	4
2.4. Opseg aktivnosti	4
3. VIŠEGENERACIJSKE AKTIVNOSTI	5
3.1. Višegeneracijska aktivnost - IGRANJE I PLETENJE JE COOL	5
3.1.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti	5
3.1.2. Opis izrade	6
3.1.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu	10
3.2. Višegeneracijska djelatnost - CIPARSKE TRADICIJSKE VJEŠTINE	13
3.2.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti	13
3.2.2. Opis izrade	13
3.2.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu	14
3.3. Višegeneracijska aktivnost - PUTOVANJE ČAROBNE NITI	17
3.3.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti	18
3.3.2. Opis izrade	18
3.3.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu	26
3.4. Višegeneracijska aktivnost JASTUK ZA IGRU ILI ODMOR SA SLIKAMA LOKALNE BAŠTINE	32
3.4.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti	33
3.4.2. Opis izrade	34
3.4.4. Proizvodi i materijali potrebni za izradu	42
3.5. Višegeneracijska aktivnost KRIŽIĆ - KRUŽIĆ	44
3.5.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti	45
3.5.2. Opis izrade	45
3.5.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu	49

1. Uvod

Ovaj program predstavlja zajedničke višegeneracijske aktivnosti za starije i predškolsku djecu. Program je nastao u sklopu Erasmus+ projekta Most do multikulturalnog učenja i stvaranja (Bridge to multicultural learning and creating). Teme višegeneracijskih aktivnosti opisanih u programu obuhvaćaju šivanje, heklanje, pletenje, vezenje, filcanje i rad s glinom. Cilj ovog višegeneracijskog programa učenja je razviti dječje i održati manuelne i mentalne vještine starijih osoba. Glavna ciljna skupina programa su seniori mentori. Program nastoji starijim osobama pružiti priliku za aktivno starenje kroz mentorstvo u višegeneracijskim aktivnostima. Uz mentorstvo u programu, starije osobe svoja znanja i vještine mogu prenijeti na najmlađe generacije – djecu predškolske dobi. Ovaj program također pruža priliku starijim osobama da uče o didaktici i koriste svoje manuelne vještine pri izradi didaktike. Tradicionalna didaktika iz koja se koristila u vrijeme kada su seniori bili djeca prilagođena je potrebama današnjih mališana kroz prijenos znanja, vještina i vrijednosti starijih na djecu predškolske dobi. Program treba provoditi u suradnji seniora mentora, odgojitelja i djelatnika u obrazovanju odraslih. Ovaj program također razvija i jača znanja, vještine i kompetencije pružatelja obrazovanja odraslih, odgojitelja i seniora mentora – to se može postići transnacionalnim profesionalnim i vršnjačkim učenjem, razmjenom ideja, praksi i metoda.

Ovaj program višegeneracijskog učenja sastoji se od pet aktivnosti višegeneracijskog učenja koje su razvili projektni partneri iz različitih zemalja:

1. Igranje i pletenje je cool – program su razvili projektni partneri iz Slovenije
(*Ljudska univerza Jesenice*)
2. Ciparske tradicijske vještine – program su razvili projektni partneri iz Cipra
(*LCEducational LTD*)
3. Putovanje čarobne niti – program su razvili projektni partneri iz Hrvatske
(*Pučko otvoreno učilište Koprivnica i Dječji vrtić Tratinčica*)
4. Jastuk za igru ili odmor sa slikama iz lokalne baštine – program su razvili partneri iz Slovenije
(*Zasavska ljudska univerza i Vrtec Trbovlje*)
5. Križić - kružić – program su razvili partneri iz Estonije
(*Mittetulundusuhing Vitatiim*)

2. Cilj programa višegeneracijskog učenja – Šivanje, heklanje, pletenje, vezenje, filcanje i rad s glinom

Cilj ovog programa višegeneracijskog učenja je razviti manuelne, mentalne i socijalne vještine djece i starijih osoba te poboljšati međugeneracijsku komunikaciju. Kroz različite nastavne višegeneracijske aktivnosti djeca će unaprijediti kritičko i matematičko mišljenje, kao i logičko i analitičko razmišljanje te znanje o kulturnoj baštini. Također će poboljšati svoje vještine timskog rada i naučit će o različitim vrstama materijala koje mogu koristiti za rukotvorine, kao i o različitim vrstama alata za korištenje tih materijala. Ove aktivnosti daju priliku starijim osobama da svoja znanja i iskustva podijele s mlađim generacijama. Tako djeca unaprjeđuju svoje vještine team buildinga, vježbaju rješavanje problema, jačaju svoju kreativnost i kritičko mišljenje, a istovremeno čuvaju svoju kulturnu baštinu i razvijaju interes za okoliš i njegovo očuvanje.

2.2. Očekivani utjecaj na seniore mentore

Ovaj program je primjeren za starije osobe koje imaju znanja i iskustva u radu s djecom ili koje rado rade s djecom.

Naime, u ovom programu starije osobe:

- su motivirane za sudjelovanje u višegeneracijskim aktivnostima.
- sposobne su predstaviti vlastitu baštinu i kulturu dok istovremeno uče o drugim kulturnim baštinama.
- dobivaju priliku upoznati se s didaktikom i razvojem djece, vještinama i sposobnostima.
- pričaju i dijele znanja o šivanju, heklanju, pletenju, vezenju, filcanju i radu s glinom
- pričaju o tradicionalnim vrijednostima prošlosti.
- su zainteresirane za konstruiranje predmeta od različitih otpadnih materijala i općenito za rukotvorine.
- razvijaju komunikacijske vještine i osviještavaju važnost poticanja djece da razviju pozitivan stav prema samostalnoj izradi predmeta.

2.3. Očekivani utjecaj na djecu predškolske dobi

Tijekom provedbe ovog programa u praktičnom radu djeca:

- stječu važne međugeneracijske komunikacijske vještine koje promiču pozitivne odnose sa starijim osobama.

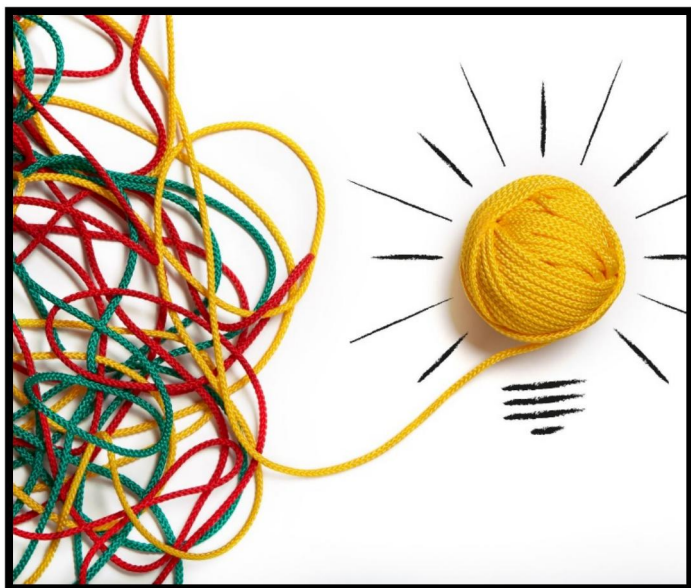
- uče raditi u timu, surađivati i međusobno se poštovati.
- razvijaju kognitivne sposobnosti i vještine rješavanja problema kao i logično i kritičko zaključivanje.
- jačaju svoje matematičke vještine.
- stječu manuelne vještine i preciznost.
- razvijaju vizualno razlikovanje i oštro zapažanje, poboljšavaju koordinaciju oko-ruka.
- razvijaju kreativnost i maštu.
- razvijaju pozitivan stav prema ponovnoj uporabi raznih materijala i stvari koje se iz njih proizvode.
- stječu znanja o šivanju, heklanju, pletenju, vezenju, filcanju i radu s glinom.
- usvajaju značenje empatije, tradicionalnih vrijednosti i povijesti kulture.

2.4. Opseg aktivnosti

Svaka višegeneracijska aktivnost opisana u ovom programu može se provesti kroz ukupno deset sati, a aktivnosti se mogu podijeliti u pet zasebnih radionica. Predlažemo pet radionica po dva sata.

3. VIŠEGENERACIJSKE AKTIVNOSTI

3.1. Igranje i pletenje je cool

3.1.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti

Cilj ovog višegeneracijskog programa je razvoj manualnih, socijalnih i komunikacijskih vještina kod djece. Ovim programom želimo prijenos bogatih iskustava i znanja igara iz djetinjstva starijih osoba na mlađe generacije. Provedbom ovog programa prenijet će i važnu vrijednost djeci – vrijednost vlastite izrade igračaka ili bilo kojeg drugog proizvoda. Djeca bi se trebala osjećati ponosna što mogu sama napraviti neke proizvode. Kada djeca dožive zadovoljstvo kroz osobnu izradu vlastitih igračaka, više se vežu uz te svojeručno izrađene predmete. Ova višegeneracijska aktivnost može se prilagoditi različitom broju uključene djece, ali je osmišljena za grupu od 20 djece.

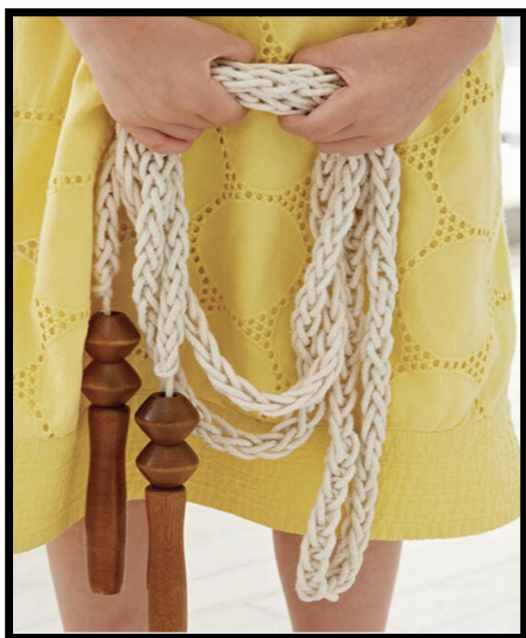
3.1.2. Opis izrade

PRVA RADIONICA

Na prvoj radionici započinjemo s predstavljanjem i igranjem nekih igara iz djetinjstva naših baka i djedova. Djeca se dijele u četiri skupine (svaku skupinu vodi jedna osoba – senior mentor, djelatnici obrazovanja odraslih i odgojiteljice). U svakoj se skupini djeca slažu u parove

jer će igrati igru „Kovance pihat (Slo. puhati novčiće)“. Igra se igra u dvoje na način da svako dijete dobije novčić od 5 centi i stavi ga na stol i puše u njega na način da pokuša svojim novčićem pokriti novčić svog prijatelja. Pobjednik je ono dijete koje uspije uz pomoć puhanja svoj novčić postaviti na novčić drugog djeteta.

Nakon uvodne igre djecu se upoznaje s preskakanjem užeta izrađenim metodom pletenja prstima. Djecu se podijeli u grupe od po četvoro te svaka pojedina grupa počinje raditi čvorove od vune (kao što je predstavljeno u videu u nastavku). Budući da se svakom djetetu želi dati prilika da se okuša u pletenju, svako dijete dobije po jedno manje klupko vunice, te uči tehniku pletenja rukama ([Ovdje možete kliknuti za upute za pletenje rukama u videu od 1:15 min do 4:26 minute](#)). Kada svako dijete nauči pletiti uz pomoć svoja četiri prsta, igra se igra preskakanja užeta ili igra Limbo ples (Igra Limbo – [Ovdje kliknuti za primjer](#)).

DRUGA RADIONICA

U drugoj radionici je ponovno potrebno djecu podijeliti u četiri skupine. Jedna skupina djece igra igre iz djetinjstva starijih. Ostale tri skupine izrađuju vlastitu didaktičku igru – užeta za preskakanje. Na kraju pet radionica planirano je dovršiti tri užeta za preskakanje.

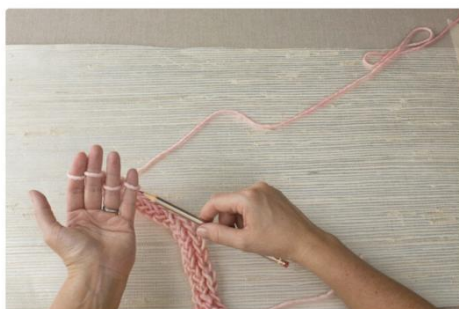
Na ovoj radionici jedan senior vodi skupinu djece i pokazuje im igru s kuglicama. On/ona stavlja jednu veću kuglicu/kliker na određeno mjesto na podu i daje svakom djetetu u grupi

jednu manju kuglicu. Njihov zadatak je ispustiti kliker što bliže većem klikeru. Pobjednik ove igre je dijete koje ispusti kuglicu/kliker najbližu većoj kuglici.

U ostale tri skupine djeca izrađuju svoje uže za preskakanje. Jedno dijete počinje, a drugo mu pomaže sa sljedećim postupkom pravljenja uboda - tako paze da njihov prijatelj ne pogriješi tijekom pletenja. Kada je dijete umorno, tada mu pokažemo kako bismo mogli dati u ruku drugom djetetu njihov već ispleteni proizvod. Svako dijete u skupini treba napraviti nekoliko šavova. Nakon što svako dijete napravi nekoliko šavova, dajemo mu priliku da se uključi u grupu u kojoj se igraju klikerima. Jedno dijete iz skupine s kojom se igra s klikerom pridružuje se skupini pletilja. Ako se djeca umore, formiramo drugu grupu u kojoj se mogu igrati s klikerima. Nakon druge radionice svaka grupa pletilja treba isplesti najmanje 50 cm užeta za preskakanje.

Upute za pletenje su iste kao na prvoj radionici - video. Uputa za stavljanje pletenog proizvoda u ruku drugog djeteta:

Stopping in the Middle: To take a break in the middle of finger knitting, feed a pencil, pen, stitch holder, or large safety pin through the loops from your pinky to your forefinger, moving from right to left.

TREĆA RADIONICA

Na trećoj radionici ponovno dijelimo djecu u četiri grupe. Jedna skupina djece izrađuje leptira, a ostale tri skupine izrađuju svoj proizvod – uže za preskakanje. Senior mentor vodi grupu koja pravi leptire te pokazuje djeci kako mogu napraviti leptire pletenjem uz pomoć prstiju.

[Video instrukcije možete pratiti od 1:15 minute pa sve do kraja videa.](#)

Ostala djeca kreću s oblikovanjem užeta za preskakanje – djeca su podijeljena u tri skupine. Nakon ove radionice svaka grupa treba isplesti najmanje 50 cm užeta za preskakanje. I ovoga se puta daje djeci prilika da promijene grupu nakon što im dosadi pletenje užeta. Ako se djeca umore pletenjem konopa, formiramo još jednu grupu u kojoj mogu igrati igru „Noć – dan “. Kada mentor kaže noć svako dijete treba čučnuti, a kada mentor kaže dan sva trebaju ustati. Ona djeca koja griješe ispadaju iz igre.

ČETVRTA RADIONICA

Četvrtu radionicu započinjemo igrom s preskakanjem užeta (prototip koji je već pripremljen prije prve radionice). Svako dijete treba proći ispod užeta za ljuljanje tako da ga ne dodiruje.

[Kao što je prikazano u videu od 0:5 do 0:12 minute.](#)

Nakon toga djeca se dijele u četiri skupine. Jedna skupina djece izrađuje pile od vune, a ostale tri skupine rade svoj vlastiti proizvod – uže za preskakanje. Stariji koji vodi grupu koja pravi pile pokazuje djeci kako ga mogu napraviti od vune. [Kao u videu.](#)

Ostala djeca nastavljaju s dizajniranjem užeta za preskakanje – podijeljena u tri skupine. Nakon ove radionice svaka grupa treba isplesti najmanje 50 cm užeta za preskakanje. Opet dajemo djeci priliku da promijene grupu nakon što im dosadi pletenje užeta. Ako djeci treba više

vremena da osmisle neki proizvod, možemo pripremiti neke materijale prije ove radionice kako bi svako dijete išlo kući sa svojim vunanim pilićem.

PETA RADIONICA

Posljednja radionica je posvećena dovršetku preskakanja užeta. Dakle, radimo u tri grupe i svako dijete pomaže završiti tri užeta za preskakanje koje razvijamo kroz naših pet radionica. Ručke užeta za preskakanje možemo ukrasiti po želji poput primjera je na sljedećim slikama.

Kraj ove radionice posvećen je igri s preskakanjem užeta. Primjer igara možete pronaći u [priloženom videu](#).

3.1.3 Proizvodi i materijali potrebni za izradu

1. Proizvodi i materijali potrebni za izradu

	Materijal/alat	Slika	Broj komada
1	Kovanice – 5 centi		20 (za svako dijete po jedan)
2	Vuna (različite boje – plava, roza, zelena)		Za jedno uže za preskakanje potrebno nam je cca. 40-60 m vune
3	Špekule/klikeri		20 (za svako dijete po jedna)
4	Špekule/klikeri		2 komada
5	Olovka		3 Za svaku grupu po jedna

6	Vuna za izradu leptira	 	Za jednog leptira potrebno nam je cca 6 metara vune
7	Škare		4 Za svaku grupu djece po jedne
8	Vuna za izradu vunenog pilića (žute boje)		Za svakog pilića je potrebno oko 15 metara vune
9	Zanatski filc (za pileća stopala)		2 komada narančaste boje (A4) za 20 vunenih pilića

10	Plastične oči		40 komada (za svako vuneno pile po dva)
11	Ljepilo		1 komad (100 ml)
12	Drvene kuglice		4 za svako uže za preskakanje
13	Drvena ručka za uže za preskakanje		2 za svako uže za preskakanje

3.2 Multigeneracijska aktivnost CIPARSKA TRADICIJSKA VJEŠTINA

3.3.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti

(<http://cyprusfortravellers.net/en/review/encyclopaedia-crafts-cyprus-review>)

Program je baziran na snagama koje mogu ponuditi različite generacije, njeguje razumijevanje i međusobno poštovanje te potiče na učenje kroz eksperimentiranje s ciparskim tradicijskim vještinama.

Bogatstvo i kvalitetu ciparskih vještina, koje postoje već stoljećima, ilustriraju brojni jedinstveni predmeti — prava umjetnička djela, koja su ili otkrivena tijekom arheoloških iskapanja ili pažljivo čuvana i prenošena s koljena na koljeno u ruralnim sredinama. Danas mnogi od njih — prikazuju ogromnu vještinu i majstorstvo ciparskih zanatlija te stvaraju bogatu sliku o njima kroz dijelove zbirke pohranjenih u arheološkim i regionalnim muzejima.

3.3.2. Opis izrade

Kako izraditi predmete ciparskih tradicijskih vještina

1. Mozaik (Izrada mozaika s motivom ribe) uz pomoć sjemenki i graha.

Cilj: Jezik (GRČKI) i vještina

Učenje naziva različitih vrsta sjemenki i graha

LEĆA = ΦΑΚΕΣ (FAKES)

SJEMENKE = ΣΠΟΡΟΙ (SPOROI)

GRAH = ΦΑΣΟΛΙΑ (FASOLIA)

[seeds names.pdf](#)

* Preuzmite u .pdf dokumentu nazive sjemenki i oblik ribe.

2. Kreirajte uzorke uz pomoć rada s glinom. Osmislite nacionalne simbole utisnute u glini i vježbajte geometrijske oblike i boje na različitim jezicima.

Cilj: Izrada šablona, jezik (GRČKI), nacionalni simboli

CRVENA=KOKKINO

PLAVA=MΠΛE (BLE)

ŽUTA=KITPINO (KITRINO)

Preuzmite [UZORCI.pdf](#) ispisan na formatu A4 papira. Uzorak se pojavljuje u dimenzijama 10x10 cm kvadratnih. Preuzmite [boje.pdf](#) ispisane na A4 papiru.

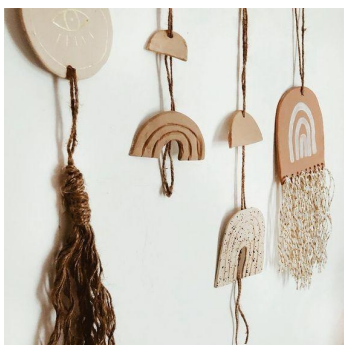
2. Ručno pletenje visećih ukrasa od užeta (Izradite zidne ukrase s kartonom i užetom kako biste naučili oblike).

Pjevajte pjesme o oblicima

<https://www.youtube.com/watch?v=bn7UVSfakto>

Preuzmite dizajn oblika printan na A4 papiru.

[oblici.pdf](#)

3.3.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu

KORAK	CRTEŽ	MATERIJALI I ALATI	UPUTE
1. Mozaik ili vez -		5 Okviri za rukotvorine 1kg sjemenki, grah 300 ml brzосуšećeg ljepljiva za drvo Tiskani oblik ribe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: Naučite različite vrste sjemenki i graha 2. Uzmite jedan drveni okvir za sliku kako biste izradili mozaik ribe. 3. Izrežite karton 10x15cm i zalijepite ga na okvir slike.

<p>RIB A moz aik sa sje men kam a</p>		<p>(obris) 5 kartona (10x15cm) 4 Papirnata šalica za kavu 1 rezač 1 Metalno ravnalo 1 crni marker 5 Drvene žlice</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ocrtajte trajnim markerom oblik ribe. 5. Stavite ljepilo na oblik ribe. 6. Podijelite sjemenke/grah u 4 papirnatih čaša. 7. Drvenom kuhačom postavite sjemenke/mahune na mjesto ukrašavanja ribe. 8. Ostavite da se osuši.
<p>2. Rad u glini - naci onal ni uzor ci</p>		<p>3 Kartona (10x10cm) 1 olovka A4 papir sa UZORAK.pdf BOJE.pdf Kistovi 3 papirnata tanjura 3 glina za modeliranje koja se suši na zraku Akrilne boje (plava, žuta, crvena) 1 rezač Set alata za modeliranje gline (plastičnih)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: <i>Nauči nacionalne simbole i napiši nazive boja.</i> 2. Isprintaj 1 komad A4 papira s tri uzorka 3. Izreži 3 komada kartona dimenzija 10x10cm 4. Nacrtajte olovkom nacionalne oblike (npr. zastavu, simbole, ime države) uzorke na svakom kartonu veličine 10x10 cm. 5. Oblikujte komade gline kako biste nacrtali uzorak, pritisnite ih na karton. Neka se osuši! 6. Papirnati tanjur s crvenom, papirnati tanjur s plavom, papirnati tanjur sa žutom bojom. 7. Na svakom papirnatom tanjuru upotrijebite 1 kist za nanošenje boje. 8. Koristite jednu boju za svaki uzorak. 9. Obojajte kvadrate s uzorcima.
<p>3. Vise ći ukra si od ručn o plet</p>		<p>A4 papir sa oblicima 1 kolut od 50 metara jutene uzice (uže za obrt) debljine 2 mm Karton Olovka ili markeri</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: <i>Pjevaj pjesmu o geometrijskim oblicima</i> 2. Isprintaj A4 papir s geometrijskim oblicima 3. Ocrtaj 3 različita geometrijska oblika na karton 4. Izreži rezačem papira 5. Probuši rupu na dnu i vrhu oblika 6. Izreži uže dužine najmanje 30 cm

eno g kon opa		Rezač papira Bušilica za jednu rupu 1/4 inča Škare Akrilna boja Kist za oslikavanje	7. Provuci uže kroz oblike 8. Ukrasi bojom 9. Dodaj perle ili konop za dodatni ukras.
----------------------------------	--	--	--

6. Proizvodi i materijali potrebni za izradu (opis i slike)

- 1.(2) Škare za tvrđe materijale
2. Jednokratne rukavice (10 pari ili više)
3. (5 komada) Permanentni marker
4. (20 komada) Drveni okvir za rukotvorine 10x15cm
5. Ukupno 1kg Miješanih sjemenki (leća, grah, sjemenke, riža)
6. (1) Podloga za rezanje max 45x60 cm
7. Brzosušćeće prozirno ljepilo za drvo (najmanje 300 ml)
8. (20) Papirnata šalica za kavu
9. (1) metalno ravnalo
10. (4) Drvene žlice za višekratnu upotrebu
11. (1) Rezač papira
12. Karton 200x200cm
13. (3) Glina koja se suši na zraku
14. (5) Olovke
15. (3) Papirnati tanjuri
16. Akrilna boja (crvena, plava, žuta)
17. Konop od jute (zanatsko uže) debljine 2 mm najmanje 50 metara.
18. Bušilica za jednu rupu 1/4 inčni
19. (10) Kistovi
20. Drvene perle (različite veličine) najmanje 100 komada
21. Set alata za modeliranje gline plastični

1.

2.

8.

9.

17.

18.

3.3. Multigeneracijska aktivnost "Putovanje čarobne niti"

3.3.1. Cilj i svrha multigeneracijske aktivnosti

Kroz ovaj višegeneracijski program sudionici će imati priliku upoznati druge kulture, baštinu i tradicijske vrijednosti. Sudionici će svoje vještine iz hobija prenijeti na seniore i djecu. Pokazat će ljepotu narodnih vezova i nošnji te uvesti sudionike u priču o kravati. Ovaj višegeneracijski program pozitivno će utjecati na finu motoriku i mentalne sposobnosti svih sudionika. Najviše će utjecati na komunikacijske vještine, timski rad i prihvaćanje različitosti.

3.3.2. Opis izrade

Tkanje

Tkanje je jednostavno preplitanje dviju niti - osnove i potke, koje su obično položene pod pravim kutom i koje se najčešće isprepliću uz pomoć tkalačkog stana. Postoje tradicionalni i improvizirani tkalački stanovi. Budući da se bavimo osnovama tkanja, za prve pokušaje tkanja s djecom koristit ćemo okvir za tkanje koji može biti od drveta ili kartona. Da bi se moglo tkati, potrebno je napraviti nekoliko pripremnih radnji. Prvi korak je izrada osnove, odnosno sam proces stvaranja baze/osnove. Kada se osnova postavlja na jednostavne tkalačke stanove, niti treba postavljati u pravilnim razmacima, vrlo pažljivo, ravnomjerno i ravno. Pletenje na okviru jednostavnog tkanja izvodi se tako da se niti buduće osnove omotaju oko okvira, a njezin početak i kraj učvrste vezivanjem za okvir. Omatanje je najbolje izvesti pokretima osmice. Pritom treba paziti da se niti prilikom omatanja ne preklapaju, te da sve imaju jednaku napetost. Nakon toga počinje tkanje. Potka se kroz osnovu provlači velikom zakrivljenom ili ravnom iglom, dok se kod većih radova potka provlači čamcem ili iglom. Nakon što počnete provlačiti potku kroz bazu, potku treba nježno, ali čvrsto pričvrstiti na mjesto uz pomoć jednostavne vilice ili uz pomoć rijetkog češlja za kosu. Spajanje niti potke s novom niti, kada se stara potroši, mora se započeti uz rub ili nova nit mora djelomično prekriti staru u dužini od oko četiri centimetra. Kod mijenjanja boje najbolje je početi od ruba. Za bazu, potrebno je vezati

jedan kraj niti za donju prečku okvira za tkanje. Konac je potrebno omotati u obliku osmice oko gornje prečke tkalačkog stana, zatim oko donje, dok se ne dobije devetnaest osnovnih niti. Ako želite dobiti širu vrpcu potrebno je povećati broj niti osnove na željenu širinu, pazeći da uvijek završava s neparnim brojem. Prije nego počnemo tkati djecu ćemo upoznati s tkanjem kroz kratki video o izradi tkanina. Prvo je potrebno napraviti okvir za tkanje. To

možemo učiniti s drvenim okvirom ili jednostavnim okvirom od kartona. (slika 1)

Dužina kartona ovisi o tome koliko dugu želimo tkati tkaninu. Ako želite koristiti drveni okvir, trebat će vam čavli za navoje. (slika 2) Broj čavala ili ureza u kartonu ovisi o širini tkanine. Možete tkati od ostataka stare vune, ili možete napraviti konac od stare majice. Majica izrezana na pruge. Svaku prugu morate rastegnuti. Tako ćete dobiti konac za rad. Ako ne želite imati elastični rad koristite laneno platno bez elastičnih niti (stare plahte, stolnjaci, traper). Nakon što napravite okvir, konce, nabavite plastičnu iglu ili napravite vodilicu

konca od komada čvrstog kartona, možete početi tkati tkaninu u obliku kravate ili možete napraviti prostirku, pokrivač za stol ili dekiću za lutku. Na prvoj radionici s djecom možete izraditi okvire, Slika 1. Okvir za tkanje od kartona izrezati majicu na komade ili neku drugu staru tkaninu. Seniori će pomoći djeci izrezivanjem i spajanjem dijelova majica te izraditi niti osnove. Jedna skupina može izraditi drveni okvir s čavlima, druga skupina može napraviti okvir od kartona, a treća skupina može izrezati majicu na trake i spojiti dijelove u debeli konac..

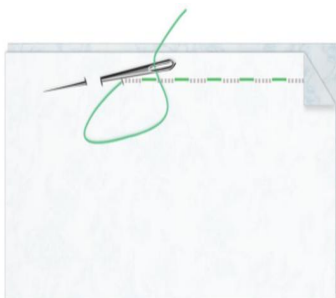

Slika 2. Drveni okvir s čavličima

Vež na kravati

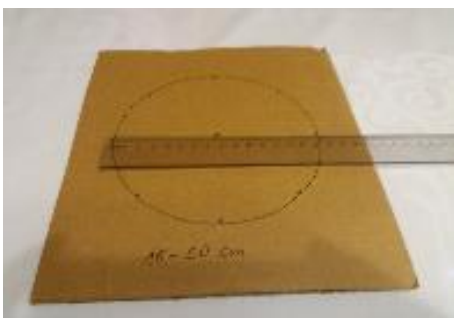
Kravatu možete napraviti od filca. Filc je vrlo dobra tkanina za vezenje za djecu. Filc je čvrst, ali ne previše i dijete može lako progurati iglu kroz njega. Na filcu možete nacrtati kravatu i pustiti dijete da je izreže. Filc je prikladan za držanje u djetetovoj ruci, tako da dijete može lakše raditi s iglom. Nakon što izreže oblik kravate, dijete može crtati različite oblike na kravati, linije, krugove, cvijeće, kućice, križeve po svom izboru. Trebat

će vam velika plastična igla i puno konca. Možete odabrati bilo koji oblik za rezanje filca i bilo koji uzorak. Djeci možete pokazati osnovni šav. Spretnoj djeci možete pokazati više različitih vrsta veza.

Narukvica prijateljstva

Za ovu aktivnost trebat će vam karton, škare i šareni konci. Ovo je jednostavno tkanje. Iz kartona morate izrezati krug promjera 15 - 20 cm. Izrežite osam ureza na rubu kruga. Probušite rupu u sredini kruga. Uzmite sedam niti i spojite ih s čvorom. Te se niti stavljaju u sredinu kruga..

Rasporedite sedam niti u utore koje ste izrezali na krugu. Jedan utor ostaje prazan. Okrenite ga prema sebi. Izbrojite tri konca od praznog utora, uzmite treći konac i stavite ga u prazan utor ispred sebe. Ponovno okrenite prazan utor prema sebi, od praznog utora opet izbrojite tri niti u istom smjeru, uzmite treći konac i stavite ga u prazan utor. Ponavljajte ovo dok narukvica ne bude dovoljno duga. Lagano povucite čvor koji se nalazi ispod kartonskog kruga u sredini.

Nastavite izmjenjivati niti u istom smjeru i uskoro ćete tkati malu narukvicu. Upute možete pronaći na poveznici

<https://www.pinterest.com/>

pin/10203536648290273.

Modeliranje kravate u glini

Budući da rad s glinom zahtijeva i posjedovanje peći za pečenje gline, a boje i sama glina su izuzetno skupi, glinu možemo zamijeniti glinom-molom koja se suši na zraku i nije skupa kao glina. U nastavku ćemo opisati proces izrade kravate od gline, proces oblikovanja je isti i kod glinamola. Za bojanje glinamola mogu se koristiti tempere koje se nakon sušenja premazuju bezbojnim lakom ili akrilne boje koje su jeftinije od engob boja.

Materijal i pribor koji nam je potreban za modeliranje kravate u glini možete pronaći u tablici potrebnih alata i materijala na kraju plana. Rad s glinom odvija se u nekoliko faza: oblikovanje, bojanje, prvo pečenje, glaziranje i drugo pečenje.

1 Oblikovanje gline

Radovi su oblikovani tehnikom ručnog modeliranja. Komad pripremljene gline valja se u trake pomoću valjka. Kako bi trake bile ujednačene debljine, sa strane postavljamo graničnike od drvenih letvica željene visine. Pustite da se trake malo osuše. Šablonom za rezanje ili modelom modeliramo željene oblike: oblik kravate, krug ili kvadrat u kojem će biti nacrtana kravata ili po izboru djeteta. Po želji dodatno ukrašavamo utiskivanjem različitih oblika i šara. Djeca mogu izraditi print s heklanim radovima ili ih izraditi po vlastitom izboru. To se radi kada se glina osuši do tvrdoće kože. Treba paziti da u glini ne ostanu mjehurići zraka, jer tada predmet može prsnuti tijekom pečenja. Također, ne smije se previše pritiskati kako rad ne bi puknuo. Koristite alate za modeliranje da popravite rubove gline i zagladite površinu. Gotovi radovi dobro se suše na zraku, a po svijetloj boji gline vidimo kada su potpuno suhi. Rubovi i površina se mogu prilagoditi brusnim papirom, također, svi neželjeni tragovi nastali tijekom modeliranja mogu se ukloniti čistom i vlažnom spužvom, četkom i vodom.

2 Bojenje gline

Radove ćemo oslikati engobama prije prvog pečenja. Dio rada može se ispeći neobojen pa nakon pečenja oslikati glazurom. Radove bojimo engobama, gotovim neotrovnim bojama za glinu koje se po potrebi razrjeđuju vodom. Nanose se po želji u dva do četiri sloja.

3 Prvo pečenje

Slijedi prvi - pečenje glinenih biskvita. Glinu pečemo na 980-1100° (prema uputama proizvođača). Vrijeme pečenja je cca. 7,5 sati. Glineni biskvit ostaviti da se ohladi u pećnici. Pečeni glineni biskvit možemo glazirati. Glazura daje staklasti sjaj.

4 Glaziranje i drugo pečenje

Prethodno obojani glineni biskvit glaziramo prozirnom sjajnom glazurom, dok neobojeni biskvit premažemo tekućem glazurom u boji. Radove glaziramo tako da glineni biskvit prelijemo glazurom ili je više puta nanesimo kistom.

Zatim se glazura osuši, a kada se osuši izgleda kao bijeli prah. Glazuru sa stražnje strane predmeta treba obrisati čistom vlažnom spužvom jer se glazura tijekom pečenja topi i predmet bi se tijekom pečenja zalijepio za podlogu. Tada bi ga bilo teško ili nemoguće odvojiti od podloge. Nakon završetka nanošenja i brisanja glazure, glazura se peče na 1100°, odnosno prema uputama proizvođača. Vrijeme pečenja je cca. 7,5 sati, kao i hlađenje.

Pečenje glinenih biskvita ovisi o tipovima gline:

Pečenje glazure:

Glazure imaju različite temperature pečenja, zato je na deklaraciji svake glazure navedeno od koje do koje temperature joj je idealno talište. Osjetljivije glazure peku se na nešto nižoj temperaturi: od 880 - 920 °C i imaju kraće vrijeme zadržavanja na najvišoj temperaturi. Većina

glazura ima temperaturu pečenja od 920 - 980 °C, a idealno vrijeme držanja na najvišoj razini je 15 - 20 minuta. Temperatura pečenja glazure treba biti 20 °C niža od

temperature pečenja glinenog biskvita.

Idealan ciklus pečenja glazure bio bi otprilike: 1,5 h → 300 °C; 1,5 h → 600 °C; 1 h → 960 °C; 20 min → 960 °C

Prema uputama za konkretnu glazuru s kojom se radi.

Napomena: Kako biste pojednostavili proces modeliranja kravate ili oblika po želji, možete koristiti materijale za modeliranje bez pečenja, poput gline ili plastelina. Za ukrašavanje kravate možemo koristiti i dijelove heklanih rukotvorina za otisak u glini. Kada se glinamol osuši, kravatu možete oslikati temperama ili akrilnim bojama.

Ako koristimo tempere, dobro je rad nakon sušenja premazati slojem bezbojnog laka. Na fotografijama ispod imamo primjer ispisa i bojanja. Za ukrašavanje oblikovane kravate možemo koristiti tisak i bojanje. Svaka zemlja može koristiti svoje tipične rukotvorine.

6 PROCES IZRADE IGRE

Zadaci prvog sastanka

Prvi susret možete iskoristiti da djecu upoznate s izradom konca i same tkanine te ih motivirate za sudjelovanje u planiranim aktivnostima. Pitanjima možemo potaknuti djecu na razmišljanje o odjeći, podrijetlu tkanine. Zašto nosimo odjeću? Čemu služi

Od čega je napravljeno? Kako je nastala tkanina? Kako nastaju niti? Od kojih materijala mogu biti izrađene

niti? Na dječjoj odjeći vidljiva je razlika u teksturi, boji, vrsti materijala. Što se još izrađuje od tkanine? Za uvod, možete koristiti animirani film

<https://www.youtube.com/watch?v=gnEdFzzXb5U>, enciklopedije, slike, priče. Ukoliko želite

djeci približiti proces tkanja, možemo trake kolaž papira i podlogu od bijelog trake od kolaž papira. Bijeli papir i napravimo zarez na njemu tako što

koristiti i izrezane A4 papira. Režemo preklopimo na pola ćemo zarezati na

strani gdje je presavijen. Napravimo parni broj zarezda da dobijemo neparan broj traka u koje ćemo umetnuti traku kolaž. Rasklopimo papir i počnemo uvoditi izrezane trake u proreze, naizmjenično iznad i ispod osnove izrezane na bijelom papiru.

Nakon što djeci pokažemo izradu tkanine na papiru i sami se okušaju u tome, možemo im postaviti novi izazov izrade tkanine od ostataka vune, traka tkanine, konopa. Kako bismo im približili proces tkanja možemo se poslužiti kratkim filmom <http://bakaimama.turkovic.eu/> u kojoj je vidljiv proces tkanja i nastajanja tkanine.

Već na prvom susretu možemo djeci osvijestiti da tkanine možemo ukrašavati bojanjem, vezom, te da ih možemo koristiti u različite svrhe, od šivanja odjeće, šalova, šalova, kravata do ukrašavanja prostora izradom ukrasnih stolnjaka, zavjesa, tepisi, prekrivači. Djeci možemo pokazati šalove, kravate, heklane ili pletene rukotvorine, vezene stolnjake ili čak narodne nošnje kako bi upoznali različite namjene tkanina i načine ukrašavanja. Prije prezentacije procesa tkanja djeci možete pokazati karton o izumu niti. Karton možete pronaći na ovom linku <https://youtu.be/VLFw2xsxWsU>.

- Prikaz procesa tkanja na drvenom okviru
- Na prvom susretu možemo izraditi kartonske okvire na koje će biti izvezena osnova i potka
- Izrežite trake od starih plahti, majica i povežite ih u niti
- Plesna igra pokreta – Ples čarobne niti u kojoj birate glazbenu podlogu koja potiče dijete na kretanje i postavljate ga u formaciju kruga. Djeca u krugu drže dugačku vunenu nit ili traku za heklanje. S njima u krugu je i odgajatelj i pokazuje pokrete koji se izvode držeći nit. Pokrete bira svaki odgajatelj. Glazbu koju ćete koristiti možete odabrati sami ili iskoristiti naš glazbeni

prijedlog LadoElectro – poveznica na linku <https://youtu.be/yP86lphs9Rw> . Isto tako, svako dijete može samostalno kreirati vlastite pokrete tijela na glazbu koristeći svoje čarobne vunene niti koje uključuje u koreografiju.

Zadaci drugog sastanka

Djecu uvodimo u priču o kravati slikovnim prikazom „Kravate pukovnije“ i današnjih kravata koje nose očevi djece. Oblikovanju kravate možemo pristupiti od gline-mole ili gline. Kako se glina treba sušiti nekoliko dana prije slikanja, dobro je s oblikovanjem krenuti što ranije. Nastavak rada na povezivanju niti sa starih plahti, majica, određivanje osnove i potke i početak tkanja kravate ili nekog drugog predmeta (tepih, navlaka za kutiju za lutke) na kartonskim okvirima.

Novi zadatak je izraditi kartonski okvir za izradu narukvice prijateljstva. Izrađujemo onoliko okvira koliko je djece zainteresirano za izradu ove narukvice. Kako bismo motivirali djecu za rad u grupi, donosimo gotov okvir sa započetim pletenjem narukvice i već gotove narukvice.

Zadaci:

- Rad na aktivnostima krenuo je od prošlog puta
- Oblikovanje kravate glinom-molom i izrada otiska ručnim radom na oblikovanim kravatama
- Početak tkanja kravate ili nekog drugog predmeta
- Izrada kartonskog okvira za izradu narukvice prijateljstva.

Zadaci trećeg sastanka

Na trećem susretu radimo na aktivnostima započetim prošli put. Nastavljamo s bojanjem glinenih kravata, tkanjem i oblikovanjem kravata za zainteresiranu djecu. Počinjemo s izradom filcanih vezica. Kako bismo pomogli djeci u crtanju kravata na filcu, možemo napraviti papirnate šablone koje će djeca pritisnuti na filc, ocrtati ih i izrezati oblik kravate od filca. Spretnija djeca mogu samostalno nacrtati oblik kravate na filcu i izrezati ga. Na ovom susretu počinjemo s izradom narukvice prijateljstva. Pokazujemo djeci osnovni bod kojim ćemo vezeti kravate. Za motivaciju u grupu donosimo gotovu izvezenu kravatu.

Zadaci:

- Početak tkanja narukvice prijateljstva
- Priprema papirnatih šablona za izradu kravata na filcu,
- Crtanje oblika kravate na filcu, izrezivanje kravate od filca
- Crtanje uzorka koji će djeca izveziti na kravati. Odrasli mogu pomoći djeci u crtanju.

Zadaci četvrtog sastanka

Na četvrtom i petom susretu obrađujemo započete aktivnosti, a djeca se izmjenjuju u ponuđenim aktivnostima kako bi što više djece bilo uključeno u predložene aktivnosti.

Nastavljamo s aktivnostima:

- Tkanje
- Vež kravata i izrada novih
- Bojanje oblikovanih krava od gline
- Izrađujemo narukvice prijateljstva

Na kraju radionica može se organizirati izložba izrađenih predmeta za roditelje u roditeljskim kutićima.

3.3.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
Drveni ili kartonski okvir za rad Čvrsti debeli valoviti karton 4mm Dimenzije: 28x22cm ili po izboru	Kartonska ploča 1000x900 mm, 4mm	5
Ako koristimo drveni okvir, trebamo ČAVLE		1 paket
Čekić		2

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
Škare		2
Skalpel		2
Dječje škarice		10
Debeli konac ili vuna za izradu podloge na okviru za tkanje - 250 g		2
Kugla guste vune - crvena, plava, bijela guste vune 100g (Možete koristiti ostatke vune)		6
Stare pamučne majice, plahte, stolnjaci za rezanje na trake	Možemo zamoliti roditelje da donesu stare pamučne majice koje su mislili baciti.	količina ovisi o broju planiranih radova i veličini

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
Set filca - razne boje (10 kom.; 30x30)		3
Ostaci konca za vezenje - raznih boja		10
Igle plastične dječje 70mm, 12 kom Igljice mogu biti i metalne, važno je da imaju veliku ušicu u koju se može uvući vuna i da imaju tupi vrh.		2 paketa
Dječji pribor za modeliranje		3

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
Flomasteri ili crni markeri za tkanine za crtanje po filcu		4
Bijela i crna glina ili glinamol		10
Tempora za oslikavanje modela od gline - 12 boja Tempore možete koristiti u bočicama ili tubama, ali tada morate nabaviti posude za miješanje boja		2 seta
Drvene letvice 500x20x6mm Također je potrebno za rad s glinom		10
Za rad s glinom potreban je i valjak		5

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
MODELIRANJE GLINOM		2
Štapići za crtanje i modeliranje		2
Brusni papir – 2 m		2m
Kistovi - set raznih debljina		2 seta
Engoba (gotova boja za glinu) - boje po izboru (crvena, plava, zelena, žuta, ljubičasta, narančasta) - bočice 59 ml		
Tekuće glazure: prozirne i u boji		6

Alati	Ilustracije/fotografije potrebnih materijala	Broj potrebnih komada
Zaštitna površina na kojoj se valja po vlastitom izboru.		
Fotokopirni papir dimenzija A4		30 kom
Kolaž papir		2 kom

3.4. Višegeneracijska aktivnost - JASTUK ZA IGRU ILI ODMOR SA SLIKAMA IZ LOKALNE BAŠTINE

3.4.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti

Cilj višegeneracijskog programa je razvoj manuelnih i mentalnih sposobnosti djeteta.

Djeca će kroz priče saznati da u prošlosti, zbog nedostatka novca ili dostupnosti, većina stanovnika lokalne sredine nije mogla kupiti jastuke i jastuke. Zato su ih sami izrađivali od različitih tkanina (starih ili ostataka novih) i punili različitim materijalima (stara odjeća ili tkanine, žitarice i sl.).

Tako će djeca sama izraditi jastučice od starih majica koje će donijeti od kuće. U izradi će im pomoći stariji mentori. Od djece će se također tražiti da od kuće donesu pjenu od starih jastuka za sjedala. Skupljajući stare majice i otpadnu pjenu, naučit će važnost ponovne upotrebe i održivosti. To ćemo i njima prezentirati.

Prilikom izrade jastuka, djeca će se upoznati sa svim radnim operacijama potrebnim za njegovu izradu. Uz pomoć starijih mentora izmjerit će, nacrtati i izrezati šablonu za izradu jastuka. Pritom će naučiti koliko je važna preciznost kod crtanja predloška i izrezivanja tkanine. Precizno izrezani komadi tkanine potom će se sašiti. Djecu će također učiti o važnosti sigurnosti jer moraju biti oprezni pri šivanju kako se ne bi ozlijedili šivaćom iglom.

Na gotovom proizvodu djeca će crtati slike iz lokalne baštine, a također će biti potaknuti da ih ukrase šivanjem gumba, vrpce ili pompona.

Otpadna pjena izrezat će se na male komadiće škarama i napuniti unutar jastuka. Izrada jastuka će se odvijati individualno i grupno.

Djeca će razvijati i jačati manuelne vještine, planiranje, razvijati kognitivne procese, matematičko mišljenje i točnost.

Djeca će moći crtati, bojati i šivati slike po vlastitom izboru na jastuku. Ujedno će razvijati manuelne sposobnosti, preciznost, jačati kreativnost i maštu.

Glavni ciljevi i zadaci aktivnosti:

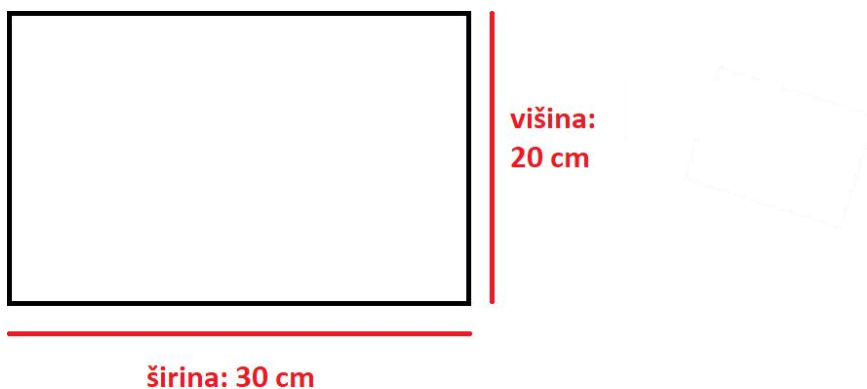
- Omogućavanje prilika za susret ljudi različitih generacija i timski rad na projektu.
- Učenje vještina poput šivanja, prepravljanja i ponovne upotrebe za sudionike svih dobi.
- Stvaranje osjećaja zajedništva i njegovanje međugeneracijskih odnosa.
- Promicanje održivosti okoliša ponovnim korištenjem starih majica za nove i korisne proizvode.
- Pružanje osjećaja postignuća i ponosa za sudionike nakon završetka projekta.
- Stvaranje jedinstvenog i personaliziranog proizvoda koji sudionici mogu koristiti i uživati

3.4.2. Opis izrade

Upute

Djeca od kuće donose stare (jednobojne) obične majice, ostatke vune i otpadnu pjenu od starih jastuka za sjedala. I porazgovarajte s mentorima što će izraditi i kako ukrasiti jastuke.

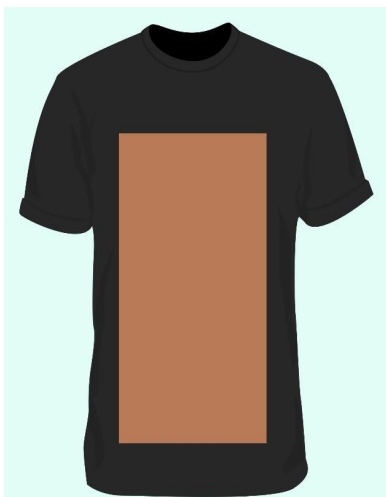
Prvo na kartonu ravnalom nacrtaju predložak, pravokutnik stranica 30 cm x 20 cm.

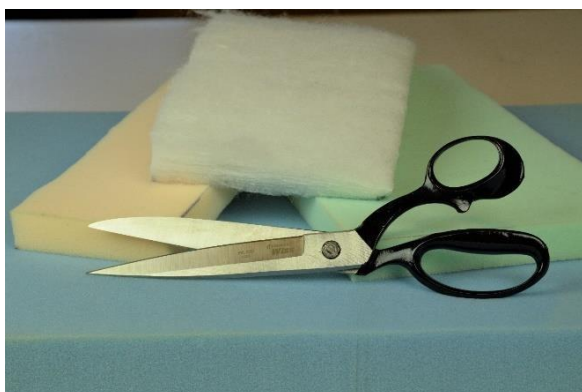
Škarama izrezivaju predložak iz kartona.

Djeca ispravljaju majicu, na nju stavljaju kartonsku šablonu i ocrtavaju je kredom.

Predložak se skine s majice i škarama se izreže pravokutnik po linijama što rezultira 2 komada tkanine. Djeca pripremaju nadjev za jastuke za sljedeći dan. Pjenu škarama izrežu na male komadiće i spreme za sutradan.

Opis izrade

Priprema kartona, crtanje (šablone) pravokutnika sa stranicama 30 cm x 20 cm na kartonu, izrezivanje šablone od kartona, poravnavanje majice, postavljanje šablone na staru majicu i obris šablone, rezanje tkanine (stare majice) prema nacrtu šablone, priprema, rezanje, rezanje otpadne pjene za punjenje jastuka

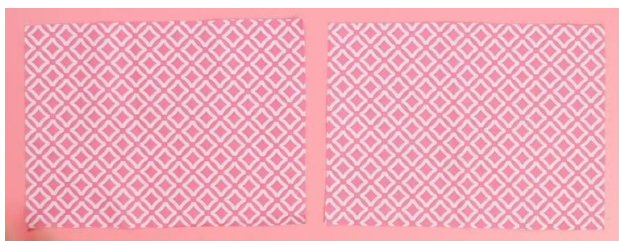
Materijal, alati

Karton, veliko ravnalo, olovka, stare majice kratkih rukava, kreda, škare za rezanje tkanine, otpadna pjena (punjenje za jastuke za sjedenje ili neka druga meka stvar koja se može potrgati na male komadiće).

Drugi dan

Upute

Djeca uz pomoć mentora uzimaju iskrojene tkanine (2 komada) i lijepo ih poredaju

Zajedno s mentorima pripremaju šivaće igle i vunu/konac.

Šivanje kroz 3 ruba tkanine.

Sašivena tkanina se okrene na tri strane tako da sašiveni rubovi budu okrenuti prema unutra.

Opis izrade

Priprema i poravnavanje tkanine, priprema šivaćih igala i vune/konca, šivanje tri ruba jastuka, okretanje jastuka i sašivenih rubova naopako.

Materijal, alati

Igle, vuna/konac, škare

Treći dan

Upute

Djeca pripremaju jastučnice sašivene s tri strane te flomasterima za tekstil i bojicama za tekstil crtaju ukrase i slike iz lokalne baštine na tkaninu (jastuk). Jastuk je ukrašen s obje strane.

Opis izrade

Priprema i poravnavanje trostrano prošivenog jastuka, crtanje slika iz lokalne baštine na jastuku, crtanje obostrano

Četvrti dan

Djeca pripremaju ukrašenu navlaku za jastuk i kroz nezašiveni otvor pune jastuk pripremljenim pjenastim punjenjem.

Kad je jastučić napunjen punjenjem, djeca zašiju zadnji nezašiveni rub kako punjenje ne bi ispalo. Zajedno s mentorima pregledavaju jastuke i izrađuju ih završne korekcije i dodatni

ukrasi (trakama, gumbima, resicama ili pomponima).

Opis izrade

Punjenje jastuka pripremljenim pjenastim punjenjem, šivanje zadnje nešivene strane jastuka, dodatni ukrasi (trake, rese, gumbi, pomponi).

Materijali, alati

Isjeckani ostaci pjene za punjenje jastuka, igle za šivanje, vuna/konac, markeri za tekstil, bojice za tekstil.

Peti dan

Djeca i mentori razgovaraju i vrednuju proces izrade jastuka, načine i svrhe korištenja jastuka i igre s njima.

3.4.4 Proizvodi i materijali potrebni za izradu

škare

Majica

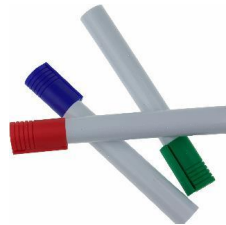
kreda

Stara spužva

bojice

Tekstilni flomasteri/markeri

Igla i vuna/konac za šivanje

Gumbi/vrpce

3.5. Višegeneracijska aktivnost – Križić - kružić

3.5.1. Cilj i svrha višegeneracijske aktivnosti

Cilj višegeneracijskog programa je razvoj manualnih i mentalnih sposobnosti djeteta.

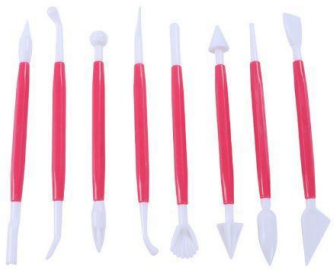

Djeca će izrađivati igre filcanjem i glinom. Oni će konstruirati igre uz pomoć starijih mentora. Unaprijedit će svoje vještine timskog rada i naučit će o različitim vrstama materijala koje mogu koristiti za rukotvorine, kao i o različitim vrstama alata za korištenje tih materijala. . To će također poboljšati dječju kreativnost i kritičko razmišljanje.

Igranjem igrica djeca će unaprijediti kritičko i matematičko razmišljanje, kao i logičko i analitičko razmišljanje te znanje o kulturnoj baštini. Kao i tijekom starta, djeca će koristiti nacionalne simbole i boje zastave.

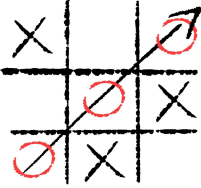
3.5.2. Opis izrade

KORAK	OPIS IZRADE	MATERIJALI I ALATI	UPUTE
1.	<p>Prvo je potrebna glina - isto kao i slika.</p> <p>Pokraj je čaša vode i karton/tvrđi papir na čemu će djeca raditi.</p>		<p>Otvorite i počnite slagati 10 malih loptica</p> <p>Nakon toga trebamo napraviti loptice ravne i okrugle kao što je prikazano na slici.</p>

			 <p>učinite ga ravnim rukom i zaokružite nakon toga pomoću naljepnica obojite i osušite</p> <p>nakon toga s akrilom i obojite ga u plavo</p>
--	--	--	--

<p>2.</p>	<p>Nožići za oblikovanje (plastični)</p>		 <p>Uzmete nožiće za oblikovanje gline i izdubite simbole 5x5.</p> <p>primjerice 5 različka i 5 lastavica.</p> <p>Nakon toga pričekajte dok se ne osuši.</p>
-----------	--	---	---

<p>3.</p>	<p>Akrilne boje i kistovi.</p>		<p>Sve dok se glina suši, možemo je uzeti i slikati prirodnim bojama simbola koje smo nacrtali na kuglicama.</p>
-----------	--------------------------------	---	--

			
<p>4.</p>	<p>Tkanina (crvena, žuta)</p> <p>igle i konac (crni, smeđi, zeleni)</p> <p>crna olovka, ravnalo i škare.</p>		<p>izrežite tkaninu- napraviti oblik kvadrata.</p> <p>Nakon toga crnom olovkom za crtanje nacrtajte X i O</p> <p>Nakon toga uzmite iglu i konac i prošijte linije, koristite kontrastne boje kako bi se linije jako dobro vidjele.</p> <p>Tkanina i konac mogu se birati prema bojama zastave.</p>

5.			Nakon što je sve spremno, djeca se mogu igrati.
----	--	--	---

3.5.3. Proizvodi i materijali potrebni za izradu

- GLINA/GLINAMOL

ACRYLIC COLORS AND BRUSHES (2 packages`)

Škare, ravnalo, crna olovka, igle (jedno pakiranje) i konac (crni, smeđi, zeleni)

Pučko otvoreno
učilište Koprivnica

Education & Training Center
Κέντρο Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Ljudska univerza
Zrenjanin

Erasmus+

ZASAVSKA
LUDSKA
UNIVERZA

